

Winkler Barnabás gyűjteménye és írásai: Kezdetben volt a rózsaszín...

A HAP Galéria kiadványa 2007-ben jelent meg 288 oldalon. A mű alcíme magyarázza meg a feldolgozást: Történetek és képek a rózsaszínű Zsolnay használati tárgyakról. A szép kötet a HAP Galériában 2007. júliusában, azonos címen rendezett kiállítás kísérő-kiadványa volt. Könyvterv: Hübner Teodóra. Fotók: Polgár Attila. A mű a HAP könyvek sorozat 4. kötete.

Winkler Barnabás leírja, hogy fiatal korában egy nagynénjétől örökölte az első rózsaszínű, kissé törött, repedt boroskancsót, ami a rokonság választásai után a hagyatékából az asztalon utolsóként rámaradt, miután senkinek sem kellett. Egy vidéki őskapiacon látta meg a korsó párját, s miután az árustól megtudta, hogy ezek a pécsi Zsolnay-gyár első termékei – amit a tárgyak fenekén benyomott pecsétjegyek bizonyítanak – némi alkudozás után megvette, s így indult el gyűjtőszrenvedélye, ami azóta is tart. A ma már több száz darabos gyűjtemény kinőtte a szekrény tetejét, ahová az első kancsót állította. A formák és funkciók rendkívüli változatossága lenyűgöző: lapos halastálak, óriási lisztes és zsírosbödönök, teáskannák, högrék, csuprok, keresztelő medencék, kuglófsütők, vizeskancsók, söröskancsók, konyhai edények, lábasok, sütemény-, torta- és gyümölestálak, sótartós bödönkék és dézsák, asztali kiöntők, gyufagyújtós hamutartók, mosdótálak, szappantartók, mosdókészletek, bidék, tintatartók, virágtartók, vázák, tányérok, gyermekjátékok, fajanszgombok stb. A gyártás 1855 táján kezdődött és a 19. század végéig tartott. Az egyszerű rózsaszín mázakra később aranyozás és virágmintás festés került. Szerző megadja a Zsolnay rózsaszínű használati tárgyak keletkezésének rövid történetét. Gazdag gyűjteménye egy-egy értékes és érdekes darabjának megszerzéséről is szól.

Winkler gyűjteménye a hazai majolika-történet fontos együttese, mert a pécsi állandó Zsolnay-kiállításon a gyár e korai termékeit nem dokumentálják. E háztartási edények formái és a rózsaszín mázak más kerámiaüzemek gyártott darabjaira is hatással voltak. Krónikás felesége családi örökségeként birtokukban van egy Hollóházáról származó, 6 literes, fedeles lisztesbödön, kerekmintás rózsaszín festéssel, aminek eredetét az edény fenekén kék bélyegző igazolja.

Timon Kálmán